
Fordelingsutvalget

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2013/60545

Arkivkode: 620

Dato: 29.02.2016

Årsmelding og regnskap fra Fordelingsutvalget - 2015

Vedlagt ligger årsmelding og regnskap fra Fordelingsutvalget for 2015, i samsvar med kravene i instruks for Fordelingsutvalget, punkt 2.7.

Med hilsen

Terje B. Grytten (e.f.)
seksjonssjef

Carl F. Gjerdrum
seniorrådgiver

Kopi til:

- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Postboks 2233, 3103 Tønsberg

Fordelingsutvalgets årsmelding for 2015

1. Innledning

Fordelingsutvalget (FUV) har gjennomført 8 ordinære møter, som er én fler enn i 2014.

Utvalget har fordelt tilskudd i tre omganger. På grunn av nytt regelverk fra og med 1. desember 2014 ble søknadsfristen flyttet til 15. januar 2015. Det ble deretter utbetalt et a-konto beløp i begynnelsen av februar 2015 til de organisasjonene som hadde fått ordinær grunnstøtte i 2014, men altså ikke til de som søkte om etableringstilskudd og uttrappingstilskudd. Andre fordeling ble utbetalt til organisasjonene i begynnelsen av juni og tredje fordeling i begynnelsen av desember 2015.

FUV vil bemerke at utvalget heller ikke i 2015 fikk disponeringsbrev fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), jfr. instruksen til utvalget. Fordelingsutvalget antar at det ikke heller er nødvendig, og vil ikke lenger omtale dette i årsrapporten.

Antallet søknader har de siste årene vært på litt over 90 organisasjoner, men antallet som har mottatt tilskudd har økt jevnt fra 77 i 2009 til 92 i 2015. Det er altså flere organisasjoner som klarer å etablere seg i ordningen. I 2015 var det to helt nye organisasjoner som søkte om tilskudd, en liten nedgang fra 2014 og 2013, hvor det var henholdsvis fire og tre helt nye søkere.

Det var 31 organisasjoner som søkte om internasjonal grunnstøtte i 2015, en oppgang fra 25 i 2014. Alle organisasjonene fikk i utgangspunktet tilskudd, men én organisasjon kunne ikke fremskaffe dokumentasjon i kontrollen, og utvalget vedtok å gjøre om på vedtaket om tilskudd. Organisasjonen klaget på vedtaket, og klagesaken er p.t. til behandling hos departementet.

I 2015 bestemte Bufdir seg for å gå bort i fra å bruke Altinn som søknadsportal, og i stedet ta i bruk et system som heter Insights Grant. Dette systemet har både skjema- og saksbehandlingsfunksjoner, samt et innebygget kommunikasjonssystem mellom søkerne og sekretariatet, og en ekstern-web som gjør at organisasjonene får en egen «Min side» hvor de kan administrere sine søknader. For utvalget betyr det at det blir utviklet nye søknadsskjemaer fra og med søknadsåret 2016, og at utvalgets sekretariat ikke lenger vil bruke utvalgets database som verktøy. Utvalget tror det nye systemet vil gjøre det lettere å kommunisere med organisasjonene, samt hjelpe søkerne i søknadsprosessen.

Utvalget har hatt blandede erfaringer med bruken av de elektroniske søknadsskjemaene gjennom Altinn, og håper det nye systemet vil være enklere å bruke for søkerne, samt at det vil være lettere å purre opp manglende og mangelfulle dokumenter.

I september 2015 ble det oppnevnt 6 nye medlemmer i utvalget, 4 faste medlemmer og to varaer. Det ble gjennomført opplæringsseminar for utvalget 5. november, og alle utvalgsmedlemmene fikk tilbud om å delta på de resterende møtene i 2015.

1.1 Fordelingsutvalgets sammensetning

Utvalget bestod frem til 1. september 2015 av:

Leder:	Kirsti Marie Stokkeland – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder:	Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Bodil Rake Lystrup – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Jon Christian Ottersen – oppnevnt direkte av departementet

- Medlem: Espen Andreas Hasle – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
- Medlem: Synnøve Seljeflot – oppnevnt etter forslag fra LNU
- Medlem: Solveig Tesdal – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
- Varamedlem: Pierre Olongo Omedikonga – vara til de direkte departementsoppnevnte
- Varamedlem: Stian Seland – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
- Varamedlem: Anne Kristiansen – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Fra og med 1. oktober 2015 bestod utvalget av:

- Leder: Kirsti Marie Stokkeland – oppnevnt direkte av departementet
- Nestleder: Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
- Medlem: Bodil Rake Lystrup – oppnevnt direkte av departementet
- Medlem: Jørgen Kaurin – oppnevnt direkte av departementet
- Medlem: Jonas Wasa Amin Farschchian – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
- Medlem: Signe Lindbråten – oppnevnt etter forslag fra LNU
- Medlem: Adrian Kjølø Tollefsen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
- Varamedlem: Elin Kjeldstadli Hatlestad – vara til de direkte departementsoppnevnte
- Varamedlem: Stian Seland – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
- Varamedlem: Benedikte Vivaas Kise – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Leder, Kirsti Marie Stokkeland, har mandatperiode til 31.8.2017. De øvrige medlemmene og varamedlemmene i utvalget har mandatperiode til 31.8.2018.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er sekretariat for Fordelingsutvalget. I 2015 har de ansatte med ansvaret for Fordelingsutvalgets sekretariat vært Carl F. Gjerdrum og Ellen Gjeruldsen.

1.2 Fordelingsutvalgets møter

Fordelingsutvalget hadde til sammen 8 ordinære møter og ett møte med departementet.

Fordelingsutvalget gjennomførte det årlige opplæringsseminaret for nyansatte i organisasjonene og nye organisasjoner. Møtet ble avholdt 10. juni. Det deltok drøyt 40 personer fra organisasjonene på arrangementet.

1.3 Økonomiske rammer

Fordelingsutvalget disponerte kr. 107 545 000,- til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Det fordelte seg med kroner 103 630 000,- fra kap. 857 post 70 i statsbudsjettet til grunnstøtte til nasjonalt arbeid og kroner 3 915 000,- fra kap. 857, post 79 i statsbudsjettet til grunnstøtte til internasjonalt arbeid.

Fordelingsutvalgets driftsbudsjett var for 2015 på kr. 465 516,-. Regnskapet for 2015 viser at utvalget har hatt utgifter på kr. 268 073. Årsaken til de lave kostnadene skyldes først og fremst færre møter i utvalget til sammenlikning med møtene før 2014. Det ble også tatt høyde for blant annet ekstraordinære kontroller, og opptrykking og distribusjon av brukerveiledning for ordningen og økonomihåndbok for frivillige organisasjoner.

Det er ikke tatt med overheadkostnader for sekretariatet. I Bufdir er overheadkostnader per stilling beregnet til kr. 200 000,-. Med to stillinger i Fordelingsutvalgets sekretariat, vil det utgjøre kr. 400 000,-. Disse kostnadene går over Bufdirs ordinære driftsbudsjett.

FUV har for 2016 vedtatt et budsjett på kr. 451 529 (se vedlagte budsjett). Inkludert i dette ligger 8 utvalgsmøter, reiseutgifter for utvalgsmedlemmene, samt at utvalget vil arrangere et eller flere informasjonsmøter for organisasjonene på grunn av overgang til nye søknadsskjemaer.

2. De ulike typer tilskudd

I det følgende redegjøres det for de tilskuddene som er fordelt.

2.1 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid

2.1.1 Statistikk

Antall søkere i 2015 var 93. Antall søkere i 2014 var 94.

92 organisasjoner fikk innvilget sine søknader, og mottok nasjonalt driftstilskudd.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ordinært tilskudd § 13	55	56	56	57	60	62	61	67
Mindre organisasjoner § 14	7	11	11	14	16	17	16	19
Etableringstilskudd	7	8	13	10	12	10	12	6
Uttrapping	2	2	2	1	0	0	1	0
Avslag	4	1	6	15	7	3	4	1
Ant. søknader	75	78	87	97	95	92	94	93
Kr/poeng	*	26,42	25,13	24,83	26,30	26,49	26,37	28,05

* Alle organisasjonene fikk + 10 % av foregående års tilskudd, og det ble dermed ikke beregnet et generelt kr/p.

Statistikken viser at det var flere organisasjoner som gikk fra etableringstilskudd til ordinært tilskudd i 2015, samtidig som det kom inn færre helt nye søkere.

Xercise Zport (XZ) fikk avslag på sin søknad om støtte fordi utvalget mente at organisasjonen var en idretts- og gymnastikkorganisasjon, jfr. forskriften § 2 annet ledd bokstav b). XZ klaget ikke på vedtaket.

Nasjonalt driftstilskudd ble utbetalt i tre omganger; februar, juni og desember.

I alt kroner 103 630 000,- ble utbetalt fra kapitel 857 post 70 i statsbudsjettet. Av dette ble kr. 6 029 motregnet mot krav etter tidligere kontroller, og refordelt til organisasjonene.

2.1.2 Dispensasjoner fra forskriftens krav til antall tellende medlemmer og tellende lokallag

Landsforeningen for Nyrepasienter og transplanterte (LNT) fikk dispensasjon fra kravet til 100 tellende medlemmer i forskriftens § 14 første ledd bokstav a) i medhold av § 14 annet ledd.

Flerkulturell ungdomssenter i Norge (FUSIN) og Norsk Proteinintoleranseforbund (NPIF) fikk dispensasjon fra kravet i forskriftens § 17 annet ledd bokstav f) om minimum 300 tellende medlemmer. Dispensasjonen ble gitt i medhold av forskriftens § 17 fjerde ledd.

2.2 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid

Antall søkere i 2015 var 31. Antall søkere i 2014 var 25. 31 søkere er litt over gjennomsnittet de siste 8 årene.

Ingen søknader ble avvist eller avslått i 2015. En organisasjon kunne imidlertid ikke fremvise tilstrekkelig dokumentasjon i kontrollen, og utvalget krevde tilbakebetalt hele tilskuddet. Organisasjonen har klaget på vedtak, og saken er ikke avgjort av departementet p.t.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ant. søknader	31	31	33	28	28	29	25	31
Fikk tilskudd	31	31	33	28	28	29	25	31
Avslag	0	0	0	0	0	0	0	0
Kr/poeng	2 125,-	1 886,-	1 398,-	2 518,-	1 892,-	1 214,-	2 030,-	1 185,-

Det var kun CISV Norge Internasjonale Barneleire (CISV) som nådde taket på 20 % av den totale bevilgning til internasjonal grunnstøtte, jf. forskriftens § 23 fjerde ledd.

Fordelingsutvalget utbetalte til sammen kroner 3 915 000,- til internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2015.

3. Kontroll

I instruks for utvalget, punktene 3.1 og 3.2, settes det krav til at det skal tas ut minst 15 organisasjoner med nasjonalt grunntilskudd og 7 med internasjonalt grunntilskudd til ordinær kontroll. Fordelingsutvalget gjennomførte i 2015 ordinær kontroll av 32 organisasjoner som mottok nasjonal grunnstøtte og 10 organisasjoner som mottok internasjonal grunnstøtte. Utvalget gjennomførte forutgående kontroll av 5 av søkerne (altså kontroll av beregningsgrunnlaget før tilskuddet utbetales).

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ant. søknader nasj.	75	78	87	97	95	92	94	93
Ant. org. i nasj. kontroll	15	17	15	21	21	18	21	32
Ant. søknader int.	31	31	33	28	28	29	25	31
Ant. org. i int. kontroll	10	10	9	9	10	8	9	10
Ant. org. i forutgående kontroll	5	8	20	13	12	11	10	5

Årsaker til utvelgelse av organisasjonene til kontroll i 2015 var blant annet at:

- organisasjonene hadde ikke blitt kontrollert på en stund
- funn og kommentarer i revisors særattestasjon
- grunnlagstall på grensen til minimumskravene i §§ 13 og 14
- oppfølging av tidligere kontroller

Det er særskilt oppfølging av tidligere kontroller som gjør at antallet kontroller er vesentlig høyere i 2015 enn tidligere år. Dette er en del av utvalgets arbeid for å få ned antallet feil og mangler i organisasjonenes beregningsgrunnlag.

Fordelingsutvalget lager en årlig kontrollrapport. Denne oversendes til departementet og legges ut på utvalgets hjemmeside. Rapporten er således offentlig tilgjengelig. Utvalget viser til rapporten for ytterligere detaljer om utvalgets kontrollarbeid og funn i 2015.

Fordelingsutvalgets sekretariat er medlem av en samarbeidsgruppe bestående av representanter fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken, Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet, Miljødirektoratet og Utdanningsdirektoratet, hvor hensikten er å utveksle informasjon om de frivillige organisasjonene som søker og gis tilskudd i de forskjellige tilskuddsordningene som disse direktoratene forvalter. Gruppen ble startet opp i 2008, og målsetningen er å hindre at tilskudd gis til useriøse aktører. Gruppens arbeid vil således være et risikodempende tiltak i tilskuddsordningene. Det er også et møtested hvor det diskuteres forvaltningsmessige utfordringer ved tilskudd. Det utarbeides jevnlig samlede strategier for kontroll av enkelte organisasjoner, og flere av medlemmene i gruppen har deltatt på samlede, stedlige kontroller. I 2015 ble det gjennomført kun ett møte i gruppen.

I tillegg utarbeides det hvert år en oversikt over hva som er gitt i tilskudd til de frivillige organisasjonene fra hver tilskuddsordning. Slik kan man følge én organisasjon og se hvor mye denne organisasjonen er gitt i samlet tilskudd for hvert år, og hvor mye som er gitt fra hver enkelt tilskuddsordning. Samarbeidsgruppen anser dette som et svært risikodempende tiltak.

Utvidet kontroll

Fordelingsutvalget gjennomførte utvidet kontroll av lokallag hos Korpsnett Norge (KNN) fordi utvalget har bestemt at det hvert år skal gjennomføre utvidet kontroll av minst én organisasjon som har elektronisk innsending av grunnlagsdokumentasjon.

4. Vurdering av måloppnåelse

Utvalget gjennomførte en undersøkelse blant tilskuddsmottakerne i 2013. Denne undersøkelsen viste at tilskuddsordningen har god måloppnåelse av ordningens formål. Utvalget mente imidlertid at det var litt liten deltakelse i undersøkelsen, og at for å få en bedre gjennomgang av måloppnåelse i ordningen, bør det eventuelt gjennomføres en større effektevaluering av et eksternt firma på et senere tidspunkt. Utvalget mener imidlertid at det ikke er nødvendig å prioritere evaluering så kort tid etter undersøkelsen.

Ettersom det fortsatt ikke har gått særlig lang tid siden de siste endringene i forskriften og det fremdeles er en del overgangsordninger som gjelder, vil utvalget foreløpig kun vise til den undersøkelsen blant tilskuddsmottakerne som ble presentert i årsrapporten for 2013.

5. Vurdering av tilskuddsordningene

I henhold til utvalgets instruks, punkt 2.7, kan utvalget gi uttrykk for sin vurdering av tilskuddsordningen.

Utvalget skrev i årsrapporten for 2012 at det var ønskelig med en revisjon av enkelte deler av forskriften innen tilskuddsåret 2015. Departementet gjennomførte en revisjon av forskriften i 2014, og utvalget vil derfor vente med å gi en ny vurdering av tilskuddsordningene til forskriftsendringene har virket over noe lenger tid.

Utvalget merker seg at det er et aktivt arbeid blant departementene om forenkling av offentlige tilskuddsordninger. Samtidig er det nå ti år siden NOU 2006, som er den siste offentlige rapporten om tilskuddsordningen, og barne- og ungdomsfeltet har endret seg en del på disse årene. Utvalget har

også fått tilbakemeldinger fra organisasjonene som søker om tilskudd gjennom ordningen om at de ønsker at man ser på helheten i hvordan ordningen er bygget opp og slår ut for organisasjonene.

6. Prinsippsaker

I følge utvalgets instruks skal Fordelingsutvalget gi en oversikt over prinsippsaker som er avklart med departementet.

Forskriften av 29. november 2007, med endringer av 15. september 2009 og endringer av 1. desember 2014, fremgår sammen med departementets følgebrev til forskriften, høringsbrev av juli 2007 vedrørende nytt regelverk og NOU 2006:13 "Fritid med mening" som de viktigste forarbeidene til regelverket. I tillegg har BLD og Fordelingsutvalget truffet vedtak i en del enkeltsaker og generelle saker som har prinsipiell karakter.

Det ble ikke avklart noen prinsippsaker med departementet i 2015. Det ble sendt tre klager til departementet, men ingen av klagen er p.t. avgjort av departementet. Utvalget fattet imidlertid ett vedtak av prinsipiell karakter.

6.1 Om hvilket styre som skal anses som sentralstyre – utdrag av kontrollrapporten for 2015 - PRESS

«5.29.2 Dokumentasjon av sentrale styremedlemmer

Press hadde i søknaden satt opp 5 styremedlemmer, med 2 menn og 3 kvinner, hvorav ingen var under 27 år. På grunn av noen uklarheter om hvilket styre Press hadde ført opp i søknaden, valgte utvalget å gjennomføre en kontroll av grunnlagsdokumentasjonen.

På kontrollmøtet sa Press at de hadde ført opp sentralstyret i søknaden, men at de i ettertid mente at det burde være landsstyret som ble vurdert siden de er øverste myndighet i organisasjonen mellom landsmøtene. Årsmøteprotokollen for 2013 viste at det i landsstyret var 12 faste styremedlemmer, med 5 menn og 7 kvinner, hvorav alle var under 27 år ved tellingstidspunktet. Organisasjonen ville i så fall tilfredsstillende kravene til både kjønnsbalanse og ungdomsrepresentasjon i sentralstyret, jfr. forskriftens § 16 tredje ledd bokstavene a) og b).

Fordelingsutvalget har vurdert Press ønske om at det er landsstyret som skal brukes i vurderingen av bonuspoengene i forskriftens § 16 tredje ledd bokstavene a) og b).

I forskriften § 16 tredje ledd bokstav b) heter det at:

«Bonuspoeng beregnes på bakgrunn av:

b) Mer enn 50 % medlemmer i sentralstyret under 27 år pr 31. desember i grunnlagsåret = 20 % av grunnpoengene. For å få bonuspoeng etter dette kriteriet må de medlemmene i sentralstyret som er under 27 år per 31. desember i grunnlagsåret ha vært tellende medlem da de ble valgt inn i sentralstyret.»

I forskriften § 13 bokstav d) heter det at:

«For å kunne motta basistilskudd, må organisasjonen ha:

d) et sentralstyre valgt av landsmøtet, som har den daglige og/eller øverste ledelse av organisasjonen mellom landsmøtene»

I forskriften § 5 bokstav d), om definisjoner, heter det at:

«I denne forskriften menes med:

d) sentralstyre: det organet som er valgt av landsmøtet og er organisasjonens øverste styre mellom landsmøter og evt. representative landsstyremøter»

I henhold til forskriften er det altså sentralstyret som skal vurderes når man gir bonuspoeng etter § 16 tredje ledd bokstavene a) og b). Utvalget har vurdert forarbeidene til forskriften og viser til NOU 2006:13 «Fritid med mening», hvor Barne- og ungdomsorganisasjonsutvalget på side 60 og 61 skriver at:

«(...) Utvalget vil styrke ungdoms formelle representasjon i barne- og ungdomsorganisasjonene ved å utmåle et tilskudd til organisasjoner som har en høy andel styrerepresentanter under 30 år. (...) Som i forrige avsnitt er det nødvendig med en diskusjon av barne- og ungdomsorganisasjonenes selvstendighet og sentralledelsens status. Ved å innføre dette utmålingskriteriet vil utvalget belønne organisasjoner som gir unge mennesker størst mulig formell råderett over egen organisasjon. Omfanget av denne råderetten bestemmes av organisasjonens vedtekter, som regulerer landsmøtets og sentralledelsens beslutningsmyndighet.

Utvalget forutsetter at organisasjonens sentralledelse velges av landsmøtet. Utvalget ønsker å honorere høy ungdomsrepresentasjon i sentralledelse valgt av et suverent landsmøte, det vil si landsmøte som i kraft av organisasjonens vedtekter har fullmakt til å fatte endelig vedtak i alle saker. Sentralstyre med slik status finnes naturlig både i rene barne- og ungdomsorganisasjoner og i organisasjoner med mer aldersblandet medlemsmasse. (...)»

Fordelingsutvalget vil påpeke at det i forskriften § 5 bokstav d) gis en distinksjon mellom landsstyret og «representative» landsstyret. Utvalget forstår forskriftens bruk av «representativ» til å gjelde landsstyret som ikke er valgt på et landsmøte, men er satt sammen på bakgrunn av geografisk fordeling. Press landsstyre er valgt på organisasjonens landsmøte, og utvalget mener derfor at dette landsstyret er Press øverste valgte organ. Sett i lys av NOU'en og forskriften § 5 bokstav d) mener utvalget dermed at det er Press landsstyret som i dette tilfellet skal vurderes når man setter bonuspoeng for kjønnsbalanse og ungdomsrepresentasjon. Press får dermed bonuspoeng for ungdomsrepresentasjon i styret.»

Vedlegg:

- 1) Rapport grunnstøtte til nasjonalt arbeid
- 2) Rapport grunnstøtte til internasjonalt arbeid
- 3) Nasjonal grunnstøtte fordelt pr organisasjon i hver gruppe – graf
- 4) Nasjonal grunnstøtte fordelt på hver gruppe – graf
- 5) Medlemsutvikling i alle organisasjonene – graf
- 6) Antall tellende medlemmer per gruppe – graf
- 7) Poengandel tellende medlemmer, tellende lokallag, kurs og bonuspoeng
- 8) Poengandel – prosent av total per poengtype - graf
- 9) Budsjett for 2016